

عنوان مقاله:

جریان‌های «آلترناتیو» در سینمای جهان و ایران (مطالعه موردی جشنواره فیلم عمار)

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات میان رشته ای ارتباطات و رسانه، دوره 2، شماره 3 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

شهاب اسفندیاری - استادیار دانشکده سینما و تئاتر دانشگاه هنر (نویسنده مسئول)

مریم جمعه - کارشناسی ارشد سینما، دانشکده سینما تئاتر دانشگاه هنر

خلاصه مقاله:

این مقاله به بررسی جریان‌های آلترناتیو (بدیل) در سینمای جهان و ایران پرداخته و به صورت موردی، به آثار به نمایش درآمده در جشنواره فیلم عمار می‌پردازد. برای ورود به بحث، ابتدا سه موج سینمای آلترناتیو در تاریخ سینمای جهان به طور اجمالی، بررسی می‌شود: سینمای مستقل ایالات متحده، سینمای آوانگارد فرانسه و سینمای سوم آرژانتین. شرایط سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و هنری که در پس‌زمینه ظهور هر یک از این موج‌ها وجود داشته، واکاوی می‌شود تا نسبت آنها با گونه‌های سینمای آلترناتیو ایران پس از انقلاب اسلامی سنجیده شود. چارچوب نظری مقاله مبتنی بر نظریه انتقادی مکتب فرانکفورت است که با ترکیب اقتصاد سیاسی، تحلیل متنی و تحلیل اثرات اجتماعی و ایدئولوژیک، رویکردی انتقادی و فرا رشته‌ای به محصولات و جریان‌های فرهنگی-هنری دارد. در این مقاله در کنار روش توصیفی-تحلیلی، از روش مصاحبه عمیق با خبرگان این حوزه و مشاهده مشارکتی در کارگاه‌های مربوط به سینمای آلترناتیو استفاده شده است. این مقاله معلوم می‌کند که نه تنها سینمای ایران-به واسطه تحولات و دگرگونی‌های ناشی از انقلاب اسلامی- به یک «سینمای آلترناتیو» در سینمای جهان تبدیل شده، بلکه درون این سینما نیز جریان‌های آلترناتیو جدیدی ظهور کرده‌اند که به دنبال متمایز کردن خود- نه تنها از سینمای جهان، بلکه از جریان اصلی سینمای ایران- هستند. جشنواره فیلم «عمار» به عنوان نمونه‌ای از این‌گونه جریان‌ها، در پژوهش حاضر بررسی و وجوه اشتراک و افتراق آن با سایر جریان‌های آلترناتیو سینمای جهان تبیین شده است.

کلمات کلیدی:

سینمای آلترناتیو، سینمای ایران، انقلاب اسلامی، جشنواره فیلم «عمار»

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1164984>

